
Volgens art. 22 der Statuten werd door den Heer L. V u y c k, Conservator Herbarii en Bibliothecaris, het volgende verslag uitgebracht over den toestand van het Herbarium en de Bibliotheek, over het Vereenigingsjaar 1896/97:

M. H.

Voldoende aan art. 22 onzer Statuten heb ik de eer U hierbij verslag uit te brengen over den toestand van het Herbarium en de Bibliotheek onzer Vereeniging.

Wat het eerste betreft, is het mij aangenaam U te kunnen mededeelen, dat de toestand, waarin dit zich bevindt sinds mijn vorig verslag, aanmerkelijk verbeterd is. In de eerste

plaats is het mij gelukt alle nog niet geïnsereerde collecties na te zien en volgens de nummers van den Prodrômus te rangschikken, zoodat op het oogenblik al het planten-materiaal der Vereeniging gemakkelijk te overzien is en hierdoor de voorbereidende maatregelen zijn getroffen om tot een herziening van den Prodrômus te geraken. Het zal mijn streven verder zijn de collectie van de talrijke doubletten te zuiveren en daardoor weder een Stam-herbarium te vormen, dat als authentiek materiaal voor een nieuwe uitgave van de groeiplaatsen der Nederlandsche Phanerogamen moet dienen. Bij de bewerking van dat materiaal hoopt het Bestuur te mogen rekenen op de medewerking der leden; de Heer J. W. Chr. Goethart toonde zich reeds bereid de bewerking der *Carices* op zich te nemen.

De Heer Abeleven heeft een groot deel mijner taak verlicht door het geheele Lichenen-herbarium na te zien; de resultaten zijner revisie zal hij u zoo aanstonds mededeelen; ik mag echter niet onvermeld laten, dat de collectie indigene Lichenen in keurigen staat voor eenigen tijd op het Herbarium terugkeerde, waardoor wij allen den Heer Abeleven dankbaar moeten zijn voor de niet geringe moeite, welke hij zich getroost heeft, om dit deel onzer Flora in orde te maken. De Lichenen zijn gerangschikt volgens Dr. Kœrbert, wiens authentieke collectie op 's Rijks Herbarium berust.

Tot de nog niet geïnsereerde collecties behoorden o. a. eene verzameling planten van den Heer Cayaux uit de omstreken van Meppel; het eigene herbarium van Dr. J. E. v. d. Trappen, dat er keurig net uitzag en vele bewijsstukken opleverde voor groeiplaatsen van planten, die nog niet in het Herbarium vertegenwoordigd waren.

Voorts een collectie planten van Dr. D. J. Coster, welke met die van Dr. F. A. W. Miquel een beeld gaven der Flora van de Haarlemmermeer, de eerste jaren na de droogmaking. Hierbij sloot zich aan een collectie planten van Dr.

J. G. Boerlage, reeds vroeger vermeld, verzameld in de Legmeerpolder.

Van nog oudere collecties zij in de eerste plaats vermeld de verzameling van het voormalig gezelschap *Natura Dux Nobis Et Auspex* te Utrecht, dat ons indertijd geschonken werd door ons medelid Prof. G. A. F. Molengraaff. Hierin bevonden zich, behalve talrijke waardelooze planten, vele planten uit de omstreken van Utrecht. Vele dezer waren verzameld door D. Biereus de Haan, die later, als Hoogleeraar in de Algebra te Leiden, de plantkunde schijnt verloochent te hebben. Echter ook belangrijk omdat hierin zich de collectie planten van Urk bevond, door Prof. P. Harting indertijd aldaar verzameld en door dezen van daar ontvangen. Hierdoor kwamen mij ook weder de planten onder handen, door Prof. W. F. R. Suringar indertijd op Urk en Schokland verzameld, waardoor de geheele collectie van Urker planten nu herzien kon worden en daarvan een volledige lijst kon opgemaakt worden, waartoe onze Voorzitter in 1884 door toevallige omstandigheden niet in staat was.

Even merkwaardig zeker als de collectie N. D. N. E. A., is eene collectie door een Amsterdamsche studentenvereniging bijeengebracht; de geschiedenis van het gezelschap *P. N. S.* vond ik onder de Archiefstukken terug; genoeg zij het mede te deelen, dat de Vereeniging onder het Eere-Voorzitterschap van Prof. W. H. de Vriese stond, die zelf vele planten aan dat Herbarium schonk. Voorts werd het geheele Herbarium van Dr. J. G. H. Rombouts nagezien, dat met de voorgaande collectie de flora van Amsterdam en omstreken vertegenwoordigde.

Voorts vond ik onder de inserende planten van wijlen een mijner oude vrienden uit Dordt, den Heer C. van den Broek, voornamelijk verzameld rond Dordt en in de omstreken van Zutphen; ik weet niet op welke wijze de Vereeniging in het bezit dier collectie is gekomen.

Van andere grootere collecties zij nog even herinnerd aan

de Herbaria van R. Bondam, dat door aankoop in ons bezit kwam, als aan dat van den Heer W. G. Top Jz., dat ons door de bereidwilligheid zijner weduwe en zoons ten geschenke werd aangeboden. Een begeleidend schrijven vermeldde, dat hierdoor voldaan zou worden aan den wensch van den overledene, dat zijn verzameling een waardige plaats zou vinden onder het beheer der Nederlandsche Botanische Vereeniging.

Dat het Herbarium van den Heer A. Walraven in ons bezit kwam door de vriendelijke beschikking van zijne weduwe en onder de goede zorgen van den Heer D. Lako werd reeds in de wintervergadering medegedeeld.

Het is mij ook gelukt het tegenwoordige verblijf van het Herbarium van wijlen Dr. de Witt Hamer op te sporen. Onderhandelingen met Dr. A. Brestert te Delft hebben mij het uitzicht geopend ook deze collectie onder gunstige voorwaarden voor ons Herbarium te winnen; zij is daarom van belang, omdat Dr. H. M. de Witt Hamer in ons Archief eene lijst heeft gepubliceerd over duinplanten, als aanvulling op de bekende Duinflora van F. W. van Eeden.

Bij de collecties van Bondam en Top bevonden zich eenige planten, die als nieuwe indigenen wel vermeld, echter niet in ons Herbarium aanwezig waren; met name was dit 't geval met een groot aantal Siciliaansche planten, in 1877 door den Heer H. J. Kok Ankersmit, met sumac-mest op zijn land ingevoerde vreemdelingen, waarvan de lijst in Kruidk. Archief, 2e Ser., 3e deel is gepubliceerd, doch waarvan slechts zeer weinigen in het Stam-herbarium aanwezig waren. Een groot aantal daarvan bleken in het Herbarium van Prof. C. A. J. A. Oudemans te berusten; onze Voorzitter heeft hierin aanleiding gevonden deze planten nog eens nader te bezien en de resultaten van zijn onderzoek zooeven medegedeeld.

Onder de inzendingen van de tegenwoordige leden zij in de eerste plaats vermeld een collectie Fungi op spiritus door Prof. Oudemans verzameld en aan de Ver-

eeniging afgestaan op de reeds vroeger vermelde voorwaarden.

Behalve de planten na de vorige zomervergadering verzameld, dienen verder van Phanerogamen gemeld te worden de door Dr. L. P o s t h u m u s bij Dordt verzamelde planten, die reeds op de vorige vergadering vertoond werden, wat evenzoo het geval is met de inzendingen van Mej. A. O g t e r o p en den Heer D. L a k o, beide van Middelburg afkomstig en voor het meerendeel met granen ingevoerde Pothoofd planten. Voorts enkele planten door Dr. H. W. H e i n s i u s van 's Hertogenbosch ingezonden en enkele door den Heer K a t z, zonder titel aan onze Vereeniging verbonden, voor ons Herbarium ten geschenke aangeboden. Ook zij herinnerd aan de verzameling Rottumer planten, aldaar door den Heer W. W. S c h i p p e r verzameld en reeds bij een andere gelegenheid vermeld; eindelijk de collecties door den Heer G o e t h a r t en mij zelf, zoowel gezamenlijk, als door ieder afzonderlijk verzameld. Van de planten door Dr. G o e t h a r t gevonden, noem ik in de eerste plaats een groot aantal Zuid-Limburgers, door hem ten vorigen jare verzameld: de Limburger flora had ik gelegenheid in het vroege voorjaar te onderzoeken en de resultaten van dien tocht berusten evenzoo in het Vereenigings-herbarium. Nog dien ik in dit verslag te memoreeren de inzending van den Heer K o k A n k e r s m i t, waarover in de notulen der wintervergadering het noodige te vinden is, terwijl over al de inzendingen het verslag van den Voorzitter, zoeven nitgebracht, de juistere uiteenzetting geeft. Ten slotte wil ik er nog op wijzen, dat ons Herbarium evenals vorige jaren werd verrijkt met de meest belangrijke vondsten, door Prof. S u r i n g a r op zijne excursies met studenten waargenomen en waaraan, behalve door Dr. G o e t h a r t en mij zelf, eenige malen ook door andere leden onzer Vereeniging werd deelgenomen. Behalve de meer in de nabijheid van Leiden gelegen streken, werden excursies naar Breda, Arnhem—Wageningen en Deventer gemaakt, die voor de kennis onzer

Flora niet onbelangrijk waren, zooals uit het verslag van den Voorzitter is gebleken.

Alles samengenomen meen ik, dat de resultaten voor ons Herbarium gedurende het afgelopen Vereenigingsjaar zeer bevredigend mogen genoemd worden; ik hoop, dat de leden steeds dezelfde belangstelling in het streven der Vereeniging mogen blijven stellen en mijn volgend verslag weder vele inzendingen zal kunnen vermelden.

Ook de Bibliotheek bevindt zich in goeden staat en neemt steeds in belangrijkheid toe, voornamelijk door nieuwe ruilingen met buitenlandsche genootschappen en door de belangstelling, die zij bij vele leden ondervindt.

Zij werd ook door enkele niet-leden onzer Vereeniging geraadpleegd.

Over de toename geeft de hierbij gevoegde lijst de noodige inlichtingen.

Ik eindig mijn verslag met mijne medeleden aan te sporen hunne krachten in te spannen om door samenwerking zoowel Bibliotheek als Herbarium tot den meest volledigen toestand te willen brengen.
